

אמרי שפר "תלה"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

הגיליון מופיע באתר 'לדעת' וכן ניתן לקבלו לאימייל מדי שבוע על ידי שליחת בקשה. eisikovits1@gmail.com,

058-4852-443

אודה לכם אם תעבירו את העלון לאנשיכם או כתובות של נציג בעלון. אשמח לקבל הערות מחכימות ובל"נ אשתדל להתייחס אליהם. גם רשות להדפיס / לחלק / להעתיק / לשמור. - בשעת הצורך הרשות נתונה לאמור מהדברים שבעלון אף שלא בשם אומרים. אבל הבא להדפיס וידפיס בשם אומרו. יביא גאולה לעולם. כמו כן יש אפשרות לקבל כל עלון בכל שפה כמעט שתרצו בתרגום של ווארד.

אברך בר אוריין הפציר ברבי אריה לייב שפירא זצ"ל רבה של קובנא שיתן לו כתב סמיכה, בתחילה סרב הרב לכתוב אך לאחר הפצרות רבות כתב לו סמיכה אולם את חתימתו הרחיק מהכתב, ואח"כ הסביר טעם הדבר שהרי כתיב מדבר שקר תרחק. (נמלצו לחכי)

אחד מרים ידיים לשמיים וצועק לקב"ה, הרי אתה גדול ובשבילך רגע זה מליון שנה ומליון דולר שווה לפרוטה אחת, אז תן לי בבקשה מליון דולר, לפתע הוא שמע קול מלמעלה: בסדר תמתין רגע..

אין חיוב לשאול ולדרוש שלושים יום לפני חנוכה אבל הפוס' כתבו שיש מצוה לדרוש מעניינו של יום בימי החנוכה.

אין מים אלא תורה. ואילו הנחשים והעקרבים רומזים לכל המידות המגוננות. רמז כאן הכתוב: אדם אשר מים אין בו, אין בו תורה, אזי בהכרח – נחשים ועקרבים יש בו! כי רק התורה מכשירה את האדם להיות בעל מידות מתוקנות. (הגרא מווילנא ז"ע)

אין מספידין בחנוכה, אלא לחכם בפניו, ויש מחמירין להימנע מלהספיד ביום שלפני חנוכה.

אכל סעודה ביום השמיני של חנוכה, ונמשכה סעודתו אל תוך הלילה, מזכיר על הניסים בברכת המזון.

אם גר בדירת קומות, יכול להניחו בחלון הסמוך לרשות הרבים, אבל אם החלון הוא למעלה מ- 20 - אמה מהרחוב, חסר בזה פרסום לבני רה"ר ויעדיף להניחו בפתח ביתו.

אחז"ל כל מקום שאמר ויהי הוא לשון צרה חוץ וכו' והיינו אם ח"ו נמצאים בימי צרה אז העצה היא לקיים צ'ום ק'ול מ'מון ר"ת מקץ, שהם תשובה תפלה וצדקה שעי"ז מעבירין רוע הגזירה, ויהיה מקץ שנתיים ימים שבסוף ישתנו הימים לטובה, מקץ לשון סוף, ושנתיים לשון שינוי.

אמרו חז"ל: "מי שחננו השי"ת בעושר ובנכסים, אל יראה בעצמו קמצנות ומידת עניות, דמורה שהוא כפוי טובה בטובתו של מקום, וכו', וכיוצא בזה אמרו דרך הלצה בפסוק (תהלים

לד, ז) 'זה עני קרא - וה' שמע', כמו שכתב בספר קב הישר (פרק יח) [שעשיר המתלונן ואומר כאילו הוא עני, אזי ה' שומע, והוא נעשה עני], "עכ"ל.

אם שכח להזכיר על הניסים בתפילה, אין מחזירים אותו ואם נזכר באותו ברכה, כל זמן שלא הזכיר את השם, חוזר ואומר על הניסים ואח"כ יאמר ועל כולם וכו'.

באותו מידה שהאדם מצטער על כך שאחרים לא השתתפו בשמחתו, עליו להצטער על כך שהוא לא השתתף מכל הלב בשמחתם של אחרים. (הגה"צ רבי חיים שמואלביץ זצ"ל)

בזמן בית שני אחרי נס חנוכה, תקנו חכמים להדליק נרות חנוכה.

בימינו שיש תאורה ברחובות ובכבישים, וגם נורות במכוניות, כותבים הפוסקים (שערים המצוינים בהלכה סי' ס"ח סק"ד, לקט הקמח החדש סק"ו ועוד) ששוב אין חשש שיפול לבורות, ולכן אין מקפידים מלצאת לדרך בלילה אפילו יחידי בעיר אחרת. אם לא כאשר מרחפת סכנת מחבלים וליסטים, אשר לפעמים הזיקם מצוי בלילה, שאז אכן יש להיזהר שלא לצאת בלילה.

בני ביתו יתאספו בשעת הדלקת הנר, כדי לפרסם הנס.

בנים נשואים שהולכים לבית הוריהם בליל חנוכה, מכיון שלנים בביתם ידליקו בביתם, ולכן אין להם לקבוע אכילה ושתיה לפני ההדלקה. ואם בבית הוריהם עורכים מסיבה בחברת משפחתם, יש שמתירים להדליק שם אם גם יאכל סעודה קבועה.

בספרו הקדוש 'בית אהרן': "אחר הדלקת נר חנוכה אמר: כשמגיעים לימים קדושים האלו צריכים לשמוח מאוד: שהחיינו וקיימנו. וצריך להודות להשם יתברך פשוט עבור החיים שיקר מאוד אצל כל אדם". (הרה"ק רבי אהרן מקארלין ז"ע,)

בראש השנה אין אומרים הלל כלל שהרי אי' ספרי חיים פתוחים וכו'. ואולי בימים אלו שהם גמר והשלמה לר"ה אומרים גם בראש חודש חנוכה הלל שלם ביותר מר"ח רגיל לרמוז השלמת ענין ר"ה). (מ'בי' מדרשא)

גם בזמן הזה שמדליקים בפנים לכתחילה נכון להקפיד להדליק בזמן. ויש האומרים שבזמן הזה שאנו מדליקים בפנים אין צורך להיזהר להדליק בזמן.

גם כאשר יש לאדם די מחסורו, ישתדל שלא להראות כלפי חוץ את עושרו, שלא לעורר קנאת הבריות. אנו מוצאים מושג זה גם בגמרא (סנהדרין כט, ב): "אדם עשוי שלא להשביע את עצמו", ומפרש רש"י: אדם עשוי ורגיל לומר לבריות חייב אני מעות לפלוני, כדי להתרחק מעין הרע, וכדי שלא להיראות שבע מממון.

ה"אור החיים" מפרש את הפסוק כך: אם כסף - אם רואה האדם שיש לו כסף יותר מכדי צרכיו וסך הוצאותיו, למה ניתן לו אותו כסף? לאיזו מטרה נשגבה? תלונה את עמי - מטרת אותה "יתרת הכנסה" לעשות צדקות ולהלוות לעני ולדך... את העני - עמך - אותו ממון מיותר שקיבלת הוא ממונו של העני הנמצא עמך, ומה שאתה נותן לו זה בעצם שלו על פי דין - רק שהבורא השתמש בך בתור צינור להעביר לאותו עני "את שלו". לכן... לא תהיה לו פְּנֹשָה - אל תתגאה

ואל תתנשא על אותו עני בזמן מתן ההלוואה או הצדקה, שהרי בעצם הנך ממלא את חובתך בלבד - ובסך הכל אתה פורע לו את פיקדונו.